

מרכז המידע למודיעין ולטרור
על שם אלוף מאיר עמית
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

1 בפברואר 2011

"יצוא" טרור וחתרנות מרצועת עזה: להערכתנו גורמי טרור ברצועת עזה יבקשו לנצל את האירועים בסיני לקידום פעילויות הברחות אמצעי לחימה בסיני ולהחדרת פעילים למצרים. יוזכר, כי שר הפנים המצרי (היוצא) האשים את "צבא האסלאם", התארגנות ג'האדיסטית הפועלת ברצועה, לפני האירועים האחרונים, במעורבות בפיגוע אלקאעדה נגד הכנסייה הקופטית באלכסנדריה ובפיגועים נוספים במצרים.

זירת הפיגוע בכנסייה הקופטית באלכסנדריה. בפיגוע נהרגו 25 אנשים ועשרות רבות נפצעו.
(<http://www.esu.cc> / 1 בינואר 2011)

ההתפתחויות לנוכח האירועים האחרונים במצרים

1. הנהגת חמאס עוקבת באופן זהיר אחר ההתפתחויות האחרונות במצרים, תוך הימנעות, בשלב זה, מנקיטת עמדה פומבית מוחלטת לטובת מי מהצדדים. חמאס מעוניינת בהפלת המשטר במצרים, אולם חוששת כי ישרוד ויבוא עמה חשבון.

2. במקביל, נוקטת חמאס באמצעי ביטחון מחמירים בכל הנוגע ליציבות לאורך ציר פילדלפי. במסגרת זו, ניכר מעקב הדוק מצד כלי התקשורת המזוהים עם חמאס אחר אירועי אלימות באזור רפיח ואלעריש. חמאס הבהירה, כי אין חשש למחסור במוצרים בעזה (ובפרט בדלק ובמוצרי מזון), וכי הברחת הסחורות במנהרות תימשך.

3. במקביל, עוסקת חמאס בסיוע לבריחתם של פעילי התנועה מבתי הכלא המצריים. דו"ע, כי עד עתה מספר אסירים מצאו את דרכם בחזרה לרצועת עזה דרך מנהרות ההברחה. כמו כן, גורמי טרור ברצועת עזה יבקשו להערכתנו לנצל את האירועים בסיני כדי לקדם פעילות הברחות אמצעי לחימה בסיני ולהחזיר פעילים למצרים.

4. הנהגת חמאס ברצועה נזהרת עתה שלא להצטייר כמי שמנסה לנצל את המצב במצרים, לקידום טרור. אולם היא מסייעת להגעת עצוריה שהוברחו מבתי כלא בקהיר, ולהערכתנו, ממתינה להזדמנויות. גם ארגוני הטרור האחרים ברצועה, לרבות הג'האד האסלאמי הפלסטיני, ולא כל שכן ארגוני ג'האד עולמי, דוגמת "צבא האסלאם", מעוניינים לנצל את המצב לקידום פעילות ותשתיות טרור בסיני.

5. היותה של רצועת עזה "יצואנית" של טרור למצרים הומחש היטב זמן קצר לפני שפרץ המשבר הפנימי במצרים. שר הפנים (היוצא), ובעקבותיו התקשורת המצרית, האשימו את "צבא האסלאם" הפועל ברצועה במעורבות בפיגוע התאבדות רב נפגעים בכנסייה קופטית באלכסנדריה (ינואר 2011, כ-25 הרוגים ועשרות רבות של פצועים). פעילי "צבא האסלאם" ברצועה הואשמו בהכוונת פעולות טרור במצרים מטעם אלקאעדה, וקיום קשר עם פעילי טרור באמצעות המנהרות שבין מצרים לרצועה (המהוות לדברי שר הפנים היוצא איום על "ביטחונה הלאומי" של מצרים). "צבא האסלאם" הואשם גם במעורבות בפיגועי טרור נוספים, שבוצעו בשנים האחרונות במצרים, ובהם הפיגוע בשוק אלח'ילילי בקהיר בו נהרגה תיירת צרפתייה (22 בפברואר 2009).

6. דובר "צבא האסלאם" הכחיש מעורבות ארגונו בפיגוע באלכסנדריה, אך ברך את המבצעים. בכיר ב"צבא האסלאם" טען, כי ההאשמות המצריות מבטאות מאמץ של ישראל להכשיר את דעת הקהל העולמית לפתיחת מלחמה חדשה ברצועת עזה. חמאס מצידה הזדרזה לגנות את הפיגוע באלכסנדריה, קראה לשלטונות המצריים ליצור עמה קשר על מנת לבדוק את מהימנות המידע שבידי המצרים, אולם נמנעה מלפעול נגד "צבא האסלאם" כלפיו היא מגלה גישה סלחנית.

7. "צבא האסלאם" הנה התארגנות ג'האדית סלפית בולטת הפועלת ברצועה מאז שנת 2006, אחת מכמה התארגנויות המזדהות עם אלקאעדה והג'האד העולמי. בראשה עומד ממתאז

דע'מוש, בן לחמולה רבת כוח בעזה. "צבא האסלאם", שהיה שותף בחטיפת החייל הישראלי גלעד שליט, **אימץ לעצמו בשנים האחרונות מאפייני פעילות בולטים של הג'האד העולמי כמו חטיפת עיתונאים מערביים, פגיעה במקומות בילוי ברצועה בעלי אופי מערבי (בתי קפה אינטרנט) ואף פיגועים נגד ישראלים וזרים השוהים בחצי האי סיני.**

8. בין "צבא האסלאם" לבין חמאס התגלעו בעבר מתחים, ואף עימותים אלימים, **אולם הללו לא גלשו לידי "שבירת כלים".** זאת משום **שחמאס מגלה כלפיו גישה סלחנית (על רקע עבר של שיתוף פעולה מבצעי בין השניים, כולל בחטיפת גלעד שליט) ונמנעת מלהפעיל נגדו צעדי ריסון אפקטיביים (כדרך שהפעילה בעבר נגד "צבא תומכי אללה", בפרשת מסגד אבן תימיה).**

9. ההאשמות המצריות כלפי "צבא האסלאם" **שיקפו, להערכתנו, חשש מצרי אותנטי מהפיכת רצועת עזה למוקד חתרנות ו"ייצוא" של טרור וחתרנות.** בבסיס חשש זה, שלהערכתנו עלול להתעצם לנוכח חשיפת מעורבות "צבא האסלאם" בטרור במצרים, ולנוכח האירועים הדרמטיים העוברים עתה על מצרים, עומדים: קרבתה הגיאוגרפית של הרצועה למצרים; קיומן של התארגנויות סלפיות ג'האדיות ברצועה המזדהות עם אלקאעדה; **ההדוק שבין חמאס לאחים המוסלמים, האופוזיציה האסלאמית-רדיקלית למשטר המצרי; וחבירת חמאס וההתארגנויות הג'האדיסטיות ברצועה לבדואים ולגורמי ג'האד העולמי בחצי האי סיני, ולגורמי טרור הפועלים במצרים. כל זאת על רקע תקופת שלהי כהונתו של הנשיא מבארכ המתאפיינת במתח פנימי במצרים ובאירועי מחאה נרחבים בהשראת "מהפיכת היסמין" בתוניסיה.**

ההאשמות המצריות כלפי "צבא האסלאם"

10. **חביב אלעאדלי, שר הפנים המצרי היוצא, בנאום לרגל יום המשטרה, האשים את "צבא האסלאם" הפלסטיני¹ הפועל ברצועה, בביצוע הפיגוע נגד הכנסייה הקופטית באלכסנדריה.** מדובר בפיגוע שבוצע בליל השנה החדשה (1 בינואר 2011) ע"י מחבל מתאבד בו נהרגו 25 אזרחים ועשרות רבות נפצעו. שר הפנים היוצא הוסיף, כי **בידי מצרים מצויה "ראייה חותכת" בדבר תכנון וביצוע של "פעולת טרור בזוויה זאת" ע"י "צבא האסלאם".** הוא סיים דבריו באומרו כי פעולות הטרור באלכסנדריה לא תפגע בכוח רצונה של מצרים, "שבמשך מאות שנים התבססו בנפשות עמה עקרונות המתינות וערכי הסבלנות, קבלת האחר כפי שהוא וזניחת האלימות והטרור" (תחנת הטלוויזיה המצרית הממסדית, 23 בינואר 2011).

¹ המילה "פלסטיני" מצוינת בתקשורת הערבית על מנת להבדיל בין ההתארגנות העזתית של "צבא האסלאם" לבין התארגנויות בעלות שם דומה או זהה ברחבי העולם.

זירת הפיגוע בכנסייה הקופטית באלכסנדריה (האתר המצרי אליום אלסאבע, 3 בינואר 2011)

11. יומיים לאחר מכן, בראיון לכתבי אלאהראם (25 בינואר), סקר שר הפנים היוצא אלעאדלי בהרחבה את מעורבות של "צבא האסלאם" בפיגוע באלכסנדריה. עיקרי דבריו (אלאהראם, 25 בינואר):

א. **לארגון אלקאעדה שלושה מרכזיים אזוריים עיקריים:** עיראק, מדינות צפון אפריקה ורצועת עזה, בה פועל "צבא האסלאם". אלקאעדה מבצע פעולות של גיוס, אימון והכשרה לפעולות טרור באמצעות האינטרנט. הוא אף מעביר הוראות לפעילים באינטרנט כיצד לחמוק ממנגנוני הביטחון וכיצד להכין מטעני נפץ מחומרים הנמצאים בשווקים. שר הפנים היוצא ציין, כי "אנחנו משוכנעים שיש עשרות פעילים הנאמנים לארגון אלקאעדה ברצועת עזה" והוסיף, כי כמה מהם ניסו לבצע בעבר פיגועים במצרים.

ב. **ארגון אלקאעדה, ששם לעצמו מטרה לפגוע בנוצרים וביהודים, איים בעבר לפגוע בכנסיות במצרים.** שר הפנים היוצא חשף, כי עוד לפני הפיגוע בכנסייה באלכסנדריה תפסו כוחות הביטחון המצריים חוליית אלקאעדה וברשותה אמצעי לחימה ותרשימים של מוסדות פולחן (נוצריים) במצרים עלית ובאלכסנדריה. החוליה, שנחשפה, אשר כללה 19 מתאבדים, הייתה קשורה לשלוחת אלקאעדה בעיראק והיא תכננה לבצע פיגועים נגד המוסדות הללו.

ג. **פעיל אלקאעדה מצרי בשם אחמד לטפי אבראהים,** שהיה מעורב בפיגוע בכנסייה הקופטית, עמד בקשר עם חוליית אלקאעדה, שנחשפה עוד לפני הפיגוע באלכסנדריה. כוחות הביטחון המצריים עצרו אותו וערכו חיפוש בביתו. **בחקירתו הוא חשף בפניהם את מעורבותו בפיגועי טרור במצרים ואת קשריו עם "צבא האסלאם" ברצועה.**

ד. אחמד לטפי אבראהים מסר בחקירתו, כי בשנת 2008 הוא נסע לעזה, חזר למצרים, והמשיך לקיים קשר באמצעות האינטרנט עם פעילי "צבא האסלאם". הוא מסר כי "צבא האסלאם" הפלסטיני הטיל עליו לעקוב אחר מוסדות פולחן בכמה מחוזות, בין השאר באלפיוס ובאלכסנדריה. במסגרת זאת הוטל עליו ולאסוף מודיעין מפורט אודות "כנסיית שני הקדושים" באלכסנדריה (הכנסייה הקופטית שבה בוצע הפיגוע).

ה. אחמד לטפי אבראהים אסף מודיעין על הכנסייה והעביר צילומים שלה ל"צבא האסלאם" ברצועה באמצעות האינטרנט. במסגרת ההכנות לפיגוע "צבא האסלאם" ביקש ממנו גם להכין דירה ומכונית. אחמד לטפי אבראהים הציע לבצע את הפיגוע ב"כנסיית שני הקדושים" באמצעות מחבל מתאבד (אסתשהאדי). שר הפנים היוצא הוסיף כי "צבא האסלאם" קבע כלל האומר שמבצעי פעולות במצרים לא יהיו מצרים או פלסטינים ולפיכך לא נטל אחמד אבראהים חלק בביצוע הפיגוע.

ו. שר הפנים המצרי היוצא האשים את "צבא האסלאם" במעורבות בפיגוע טרור נוסף, בשוק ח'אן אלח'ילילי בקהיר (שנת 2009), בו נהרגה תיירת צרפתייה. לדבריו אנשי "צבא האסלאם" ביצעו את הפשעים הללו "וצריך לדרוש מהם דין וחשבון".

ז. לדברי שר הפנים היוצא הקשר שבין פעילי הטרור במצרים לבין "צבא האסלאם" ברצועה התבצע דרך המנהרות. הוא ציין כי מצרים מפוצצת מידי יום מנהרות ומחרימה סחורות, דלק ומכוניות מפורקות, אולם, הוסיף, "שום מדינה בעולם אינה יכולה לשלוט [באופן מוחלט] על גבולה". שר הפנים היוצא הוסיף: "אנחנו נלחמים במנהרות מפני שהן דבר מסוכן מאוד והן [מהוות] איום על ביטחוננו הלאומי". לדבריו באמצעות המנהרות הללו הועבר הנחיות של "צבא האסלאם" למבצעי פיגועי טרור במצרים, שאינם מצרים או פלסטינים.

ח. שר הפנים המצרי היוצא נקט בנימה סלחנית כלפי חמאס: "אין זה סוד שגם חמאס עצמה נוקטת צעדים נגד אנשים המשתייכים לארגון "צבא האסלאם" הפלסטיני, שלפעיליו יש קשר לאלקאעדה, מפני שהוא מאיים על הסכם ההרגעה באמצעות פעולות נגד ישראל".

12. בנוסף לדברי שר הפנים היוצא, מסר "מקור בטחוני" מצרי, כי מידע של מנגנון חקירות ביטחון המדינה מצביע על כך ש"צבא האסלאם", הקשור לאלקאעדה, עמד מאחורי הפיגוע בכנסיית "שני הקדושים" באלכסנדריה. לדבריו נעזר "צבא האסלאם" בפעיל מצרי בשם לטפי אבראהים מחמד, אשר בשנת 2008 הסתנן מספר פעמים לרצועת עזה בעקבות החשיפה שלו לרעיונות אלקאעדה והג'האד באמצעות האינטרנט. בעת שהותו ברצועה יצר הפעיל המצרי קשר עם פעילים ב"צבא האסלאם", ששכנעו אותו שתקיפת מקומות התפילה הנוצריים והיהודיים היא חלק ממצוות הג'האד.

13. הפעיל המצרי הודה כי לאחר ששב מהרצועה למצרים המשיך לשמור על קשר באמצעות האינטרנט עם פעילי "צבא האסלאם". במהלך שנת 2010 הוטל עליו לעקוב אחר מקומות התפילה הנוצריים והיהודיים כהכנה לפיגוע טרור נגדם. באוקטובר 2010 הוא עדכן את הארגון באמצעות האינטרנט על האפשרות לבצע פיגוע בכנסיית שני הקדושים או ביעדים אחרים באלכסנדריה (כנסיית מקסימוס ובית כנסת יהודי).

14. הפעיל המצרי מסר כי הוטל עליו לארגן דירה וכלי רכב עבור הפעילים שביצעו את הפיגוע. בהמשך מגעיו עם "צבא האסלאם" נמסר לו בדצמבר 2010 כי פעילים נשלחו לבצע

את הפיגוע והוא קיבל ברכתו של בכיר מ"צבא האסלאם" על תפקידו בהכנת המבצע (אתר המפלגה הלאומית דמוקרטית, 23 בינואר 2011; הפורטל העצמאי המצרי מצראוי מסר את אותם הפרטים וייחס אותם להודעה רשמית מטעם משרד הפנים).

תגובות "צבא האסלאם"

15. דובר "צבא האסלאם" טען, בראיון שהעניק לסוכנות רויטרס בעזה, כי לארגון אין קשר לפיגוע בכנסייה אף כי הוא מברך את מי שעשה זאת (רויטרס, 23 בינואר 2011).

16. בכיר ב"צבא האסלאם" המכונה אבו ח'טאב טען כי ארגונו כלל אינו פועל בשטח מצרים. הוא הוסיף כי אם לשר הפנים המצרי יש הוכחות כלשהן עליו להציגן בכלי התקשורת "וכך יתגלה הכזב בטענותיו". הוא ציין כי "אנחנו מוכנים להפריך את ראיותיו, אם בכלל יש לו ראיות כלשהן" אבו ח'טאב ציין כי האשמות המצרים מבטאות מאמץ של ישראל לגייס את דעת הקהל העולמית נגד עזה כדי לפתוח במלחמה חדשה. (אתר אלרסאלה, נט מעזה).

"צבא האסלאם" ומאפייני פעילותו הטרוריסטית

לוגו "צבא האסלאם"

17. תחת ממשל חמאס משגשגות ברצועת עזה התארגנויות בעלות אופי ג'האדי-סלפי², המזדהות עם אלקאעדה. אחת הבולטות שבהן הנה התארגנות "צבא האסלאם" (ג'יש אלאסלאם), שהוקמה בשנת 2006. היא הוקמה ע"י ממתאז דע'מש, בן לחמולה רבת כוח בשכונה צאברא, שבעזה. ממתאז דע'מש, פרש עם תומכיו מוועדות ההתנגדות העממית והקים התארגנות משלו אליה הצטרפו ככל הנראה גם פעילי גדודי עז אלדין אלקסאם של חמאס. בתחילת דרכו קיים "צבא האסלאם" קשרים הדוקים עם חמאס אולם בהמשך התגלו מתחים ואף עימותים אלימים בין השניים אולם חמאס גילתה כלפיו יחס סלחני.

² סלפיה - זרם באסלאם הדוגל בקיום מצוות הדת על פי הדרך המיוחסת לדורות הראשונים של האסלאם המהווים דוגמא למוסלמים. בעשורים האחרונים הפכה הסלפיה מתפיסת עולם אסלאמית שמרנית (פונדמנטליסטית) לאידיאולוגיה פוליטית-רדיקאלית של גורמים אסלאמיים קיצוניים הפועלים בזירה האזורית והבינלאומית (לרבות אלקאעדה).

ממתאז דע'מש, מקים "צבא האסלאם" ומי שעומד בראשו (מימין), עם אחד מאנשיו (פורום חמאס, 24 בינואר 2007) על פי העיתון המצרי אלאהראם (24 בינואר 2011) התובע הכללי המצרי דורש להביא למשפט את ממתאז דע'מש ושאר המעורבים בפרשת הפיגוע בכנסייה הקופטית

18. **"ל"צבא האסלאם" יכולות מבצעיות גבוהות בהשוואה להתארגנויות סלפיות ג'האדיות אחרות ברצועה.** מעבר לפיגועים השוטפים (ניסיונות ירי רקטות לעבר ישראל) אימץ לעצמו הארגון מאפייני פעילות של הג'האד העולמי כמו חטיפת זרים ופיגועים נגד מקומות בילוי ברצועה כגון בתי קפה אינטרנט הפוגעים, לשיטתו, במוסר האסלאמי. **הארגון היה שותף לחמאס לפיגוע בו נחטף גלעד שליט** (יוני 2006) ועמד מאחורי **חטיפת העיתונאי הבריטי אלן ג'ונסטון** (מרס 2007) **וחטיפת שני כתבי רשת החדשות האמריקאית פוקס ניוז,** ששחררו תמורת כופר (אוגוסט 2006).

קלטת שהעביר "צבא האסלאם" ובה נראה אלן ג'ונסטון, כתב BBC שנחטף, חגור חגורת נפץ ומציג את דרישות הארגון תמורת שחרורו (ערוץ אלערביה, 25 ביוני 2007)

19. מאז מבצע "עופרת יצוקה" ניסה "צבא האסלאם" לבצע מספר "פיגועי איכות" נגד ישראל ויעדים זרים. **על פי דיווחים בתקשורת תכנן באוקטובר 2010 לבצע חטיפת ישראלים או זרים בחצי האי סיני,** אולם ככל הנראה הפיגוע סוכל בעקבות הריגת בכירים מהארגון: ב-3 בנובמבר 2010 תקפו כלי טיס של חה"א כלי רכב בו נסע מחמד אלנמם, פעיל בכיר ב"צבא האסלאם", והרגו אותו. באתר דובר צה"ל (3 בנובמבר 2010) דווח, כי אלנמם, תושב מחנה הפליטים שאטי, היה מעורב בביצוע פיגועים ברצועת עזה **וכן בתכנון פיגועים נגד יעדים**

ישראלים ואמריקניים בחצי האי סיני, בשיתוף עם גורמי חמאס ברצועת עזה. ב-17 בנובמבר הותקף מהאוויר **אסלאם יאסין**, בכיר ב"צבא האסלאם" ונהרג יחד עם אחיו.

מכוניתו של אסלאם יאסין לאחר התקיפה
(19 בנובמבר 2010, aljazeeraatalk.net)

תגובת חמאס להאשמות כלפי "צבא האסלאם"

20. בעקבות האשמות שר הפנים הזדרז דובר ממשל חמאס ברצועה, טאהר אלנונו, לכנס מסיבת עיתונאים (23 בינואר) **בה גינה את "הפשע" באלכסנדריה** (קרי, הפיגוע בכנסיה הקופטית). **עם זאת, הוא לא הכחיש במפורש את ההאשמות המצריות בדבר מעורבות "צבא האסלאם" בפיגוע.** הוא הדגיש כי קשרי ממשלת חמאס עם מצרים ימשיכו להיות איתנים ומסר כי היא בקשה מהמצרים ליצור עמה קשר לאלתר על מנת לבדוק את מהימנותן של הידיעות שפורסמו. בסיום דבריו הוא העלה טענה (שאין לה ביסוס) לפיה אין ברצועת עזה נוכחות של ארגון אלקאעדה וכל הארגונים הפלסטינים מפנים נשקם כלפי "האויב הציוני" בלבד (ערוך אלאקצא, 23 בינואר 2011).

21. **תגובת חמאס להאשמות המצריות משקפת את הבעייתיות בפניה היא ניצבת בכל הנוגע לאופן טיפולה בהתארגנויות הסלפיות-ג'האדיות בכלל, וב"צבא האסלאם" בפרט:**

א. **מחד גיסא**, יש לחמאס מכנה משותף אידיאולוגי אסלאמי-רדיקלי לא מבוטל עם ההתארגנויות הללו, ו"הטיפול" התקיף בהן עלול לגרור ביקורת פנימית בקרב קהלים אסלאמיים קיצוניים, גם כאלו התומכים בחמאס. זאת ועוד, מבין ההתארגנויות הג'האדיסטיות השונות, **"צבא האסלאם" מקבל מחמאס יחס מועדף**, להערכתנו בשל עבר של שתופי פעולה מבצעיים בין השניים **כמו בפרשת חטיפת גלעד שליט.**

ב. **מאידך גיסא**, חמאס חשה עצמה מאוימת מהתגברות היקף פעילותן והשפעתן של ההתארגנויות הללו, המזוהות עם אלקאעדה, ומציבות אתגר על שלטונה (הגם שאין בכוחן לערער את שליטתה המוחלטת ברצועה). זאת ועוד, חמאס שוללת את דפוס פעילות ההתארגנויות הללו משום שהיא מונעת ע"י שיקולים ממשליים פרגמטיים, המחייבים אותה לתמרן בין האידיאולוגיה לבין צרכי השלטון.

22. כמענה לבעייתיות זאת גילתה חמאס, עד כה, **מידה רבה של סובלנות כלפי ההתארגנויות הג'האדיות-סלפיות** ונמנעה בדרך כלל מצעדי דיכוי אפקטיביים נגדו. בו בזמן מפקחים מנגנוני הביטחון שלה על פעילותן ומנסים לאכוף עליהן את מדיניות הפיגועים המרוסנת של חמאס, לרוב (אך לא תמיד) בהצלחה יחסית. **סבלנותה של חמאס כלפי ההתארגנויות הג'האדיות-סלפיות פקעה רק במקרים קיצוניים בהם ההתארגנויות הללו הציבו אתגר של ממש לשלטונה ברצועה**. מקרה שכזה היה האירוע בו דוכאו פעילי התארגנות צבא תומכי אללה (ג'נד אנצאר אללה) במסגד אבן תימיה ברצועה, בעקבות הכרזת אחת ממנהיגיהם על הקמת אמירות אסלאמית בפלסטין וגינוי ממשל חמאס³.

23. "ייצוא הטרור" ע"י ההתארגנויות המזדהות עם אלקאעדה ברצועה, **טומן בחובו פוטנציאל של סיבוך נוסף ביחסים הטעונים שבין חמאס למצרים** (הרואה בחמאס אחראית על הנעשה ברצועה). ולמרות זאת, להערכתנו, ספק אם בשלב זה יהווה הדבר עילה עבור החמאס לנקוט בצעדי אכיפה יעילים נגד "צבא האסלאם", גם לאחר שנחשפה מעורבותו בטרור במצרים.

הפיכת הרצועה למוקד של "ייצוא" טרור וחתרנות

24. שליטת חמאס בעלת האידיאולוגיה האסלאמית-רדיקאלית על הרצועה, ושגשוגן של התארגנויות המזדהות עם הג'האד העולמי, העוינות את המשטרים הערביים הפרגמטיים הפרו-מערביים, **יוצרים פוטנציאל של "ייצוא" טרור וחתרנות מהרצועה למדינות האיזור. מצרים במיוחד מודאגת מהסכנות הנשקפות לביטחונה הלאומי כתוצאה מהפיכת הרצועה למוקד טרור** בשל מספר סיבות: קרבתה הגיאוגרפית של מצרים לרצועה; קיומה של אפוזיציה אסלאמית רדיקאלית בעלת השפעה למשטר המצרי בדמות האחים המוסלמים; החבירה שבין חמאס וההתארגנויות הג'האדיות לבין גורמי הג'האד העולמי ושבטי בדואים בחצי האי סיני. **כל אלו על רקע אקלים פוליטי של אי יציבות השורר במצרים בשלהי תקופת הנשיא מבארכ וגילויי המחאה בעקבות "מהפיכת היסמין" בתוניסיה**.

25. התקשורת המצרית האשימה את "צבא האסלאם" כי הוא "התמחה" בפיגועי טרור במצרים וכי הוא היה מעורב לא רק בפיגוע בכנסיה באלכסנדריה אלא גם בפעולות טרור נוספות בחצי האי-סיני (שרם אלשיח' ודהב) ובקהיר. עיקר תשומת ליבה של התקשורת המצרית התמקד במעורבות "צבא האסלאם" בפיצוץ מטען חבלה בשוק ח'אן אלח'ילי בקהיר (22 בפברואר 2009). כתוצאה מהפיגוע נהרגה תיירת צרפתייה ו-17 אזרחים נוספים נפצעו (10 צרפתים, 3 גרמנים ו-4 מצרים). העיתון אלאהראם (24 בינואר 2011). מסר כי **כוחות הביטחון המצריים עצרו בעבר 7 פעילים ב"צבא האסלאם"** בשל מעורבותם בפיגוע זה. שניים מהם פלסטינים, שניים מצריים, אחד בריטי ממוצא מצרי, אחד בלגי ממוצא תונסיאי וצרפתייה ממוצא

³ פירוט ראו לקט מידע מה-31 באוגוסט 2009: "[חמאס מעצימה את מאבקה נגד התארגנויות ג'האדיות-סלפיות המזדהות עם אלקאעדה ומנסות לאתגר את שלטונה ברצועת עזה; לאחרונה היא לא היססה להפעיל כוח רב במהלך דיכוי אלים של פעילי ג'האד עולמי, שאחד ממנהיגיהם הכריז על הקמת אמירות אסלאמית במסגד אבן תימיה ברפיח](#)".

אלבני⁴. עפ"י העיתון התברר בהמשך כי מעצרים מנע פיגועים בצרפת ובמקומות נוספים.

(26, <http://weekly.ahram.org.eg>, בפברואר - 4 במרס 2009)

26. העיתון אלאהראם הוסיף (בהקשר לפיגוע בשוק ח'אן אלח'לילי) כי פעילי "צבא האסלאם" עברו אימונים אינטנסיביים להפעלת מטענים מרחוק והשתמשו בחומרי נפץ שנמצא בנפלים ובתחמושת שמצאו בחצי האי סיני. העיתון הוסיף כי משרד הפנים המצרי הודיע בעבר ששני אזרחים מצריים נמלטים, אחמד מחמד צדיק וח'אלד מחמוד מצטפא, שיגרו מספר פעילים דרך המנהרות לעזה. הפעילים הללו קיבלו שם הדרכות מפעילי "צבא האסלאם" בתחום חומרי נפץ ומעגלים חשמליים. עפ"י אתר אינטרנט מצרי אחד מהשניים הללו, ח'אלד מחמוד מצטפא, המתכנן הראשי של הפיגוע בח'אן אלח'לילי נמצא עתה בשכונת צאברא בעזה (מעזה של חמולת דע'מש, המהווה את בסיס הכוח של "צבא האסלאם") (שבכת אלרצד אלאח'בארי, 23 בינואר 2011).

"ייצוא" טרור למרוקו

27. דוגמה נוספת לטרור פנים-ערבי, ששורשיו בעזה, ניתן למצוא בחשיפת התארגנות טרוריסטית במרוקו. במהלך יוני 2010. חוליית טרור מנתה 11 חברים ונכללו בה מרוקאים תושבי קזבלנקה, אזילאל (בהרי האטלס) ווג'דה (במזרח מרוקו). כמו כן היו חברים בה גורמים פלסטינים. בראש החוליה עמד יחיא אלהינדי, המכונה אבו קתאדה אלשאמי, פלסטיני מרצועת עזה. יחיא אלהינדי היה בעברו הרחוק פעיל בארגון ג'האד האסלאמי הפלסטיני והושפע מהאידיאולוגיה של אלקאעדה.

28. במהלך שנת 2006 הקים יחיא אלהינדי התארגנות טרוריסטית ברצועת עזה בעלת יקרה לג'האד העולמי, שכינתה עצמה ייחוד האל והג'האד בארץ הרבאט⁵. התארגנות זאת תכננה פיגועים נגד ישראל וקיבלה מספר פעמים אחריות על ירי רקטות לעבר יישובי הנגב המערבי. עפ"י דיווחים עיתונאיים ביקר אלהינדי באפגניסטן, שם עבר אימונים צבאיים

⁴ הכוונה, להערכתנו, למעצרים שבוצעו במאי 2009. "מקור ביטחוני" מצרי מסר בזמנו כי בידי העצורים נתפסו מטענים ותחמושת וכי הם תכננו לבצע פיגועים במצרים ומחוצה לה. "המקור הביטחוני" הוסיף כי חוליית טרור זו נוהלה ע"י 2 אזרחים מצריים, ששיגרו לעזה פעילים דרך המנהרות על מנת לעבור הכשרה בנוגע למטענים (אלמצרי, 23 במאי 2009). ⁵ ארץ הרבאט (בערבית אזור ספר) כינוי מוסלמי לאזור ספר בו מתנהלת לחימה בין המוסלמים לכופרים על מנת להגן על האדמה האסלאמית. בכינוי זה נעשה שימוש לגבי פלסטין הנתפסת כאזור כבוש. הפלסטינים מהווים בו מעין חיל מצב שתפקידו יהיה ליטול חלק בג'האד העתידי לשחרור המקומות הקדושים לאסלאם. גם ארגון פתח אלאסלאם משתמש במונח בארץ הרבאט.

במחנות של הטאלבאן. בין היתר, עבר הדרכה בייצור והפעלה של חומרי נפץ (22 ביוני 2010, AFP; סוכנות המגרב הערבי, 21 ביוני 2010; posterous.com, 2 ביולי 2010). בעת שהותו באפגניסטן, חבר אלהנדי לפעילים שפעלו בשורות אלקאעדה, כולל פעילים ממרוקו. **לאחר שובו לרצועת עזה הוא יצר עימם קשר באמצעות אתרי אינטרנט ג'האדיסטים. הקשר עימם נמשך כשלוש שנים**⁶.

⁶ פרטים נוספים ראו לקט מידע מה-19 באוגוסט 2010: "[רצועת עזה כ"יצואנית" אזורית של טרור: כוחות הביטחון של מרוקו חשפו במהלך יוני 2010 התארגנות של פעילי ג'האד עולמי שהתכוונו לבצע שורה של פיגועי טרור, כולל נגד אישים מרוקאים ויהודים. בראש ההתארגנות עמד פעיל פלסטיני מרצועת עזה, בעברו הרחוק פעיל הג'האד האסלאמי בפלסטין, שהושפע מהאידיאולוגיה של אלקאעדה](#)".